

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE referitoare la

Cartea albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030 JOIN(2025) 120 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/165/04.06.2025,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României

(1) Constată că:

- a) prin noul instrument financiar SAFE se vor furniza statelor membre UE împrumuturi garantate din bugetul Uniunii, într-un volum de până la 150 mld. euro;
- b) pentru activarea Clauzei Derogatorii Naționale (NEC), flexibilitatea avută în vedere acoperă cheltuielile cu apărarea - atât investiții cât și cheltuieli curente - pentru o perioadă de 4 ani, cu considerarea ca an de referință a suplimentărilor bugetelor apărării începând din 2021; prin această flexibilitate, se creează spațiu fiscal pentru asigurarea de către statele membre UE a unui procent suplimentar de 1,5% din PIB pentru apărare;
- c) prin consolidarea contribuției din partea Băncii Europene de Investiții, se va realiza extinderea categoriilor de eligibilități, limitarea restricțiilor pentru proiectele din sectorul apărării și dublarea plafonului de investiții anuale până la 2 mld. euro pentru finanțarea de proiecte din domeniul dronelor, securității cibernetice, tehnologiilor cuantice, facilități militare, spațiu și protecție civilă.

(2) Consideră:

- a) de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - i) eforturile Comisiei vizează crearea de oportunități suplimentare (mai ales din perspectivă financiară) pentru statele membre UE menite să faciliteze un efort comun, coordonat și coerent, de consolidare a apărării europene și capacității de reacție la crize și amenințări multiple;
 - ii) este reliefată necesitatea transformării apărării europene, cu accent pe suplimentarea semnificativă a resurselor alocate în domeniul apărării (atât prin instrumentul SAFE propus de Comisie, dar și ca efort coordonat al statelor membre UE prin posibila activare a clauzei de derogare de la Pactul de Stabilitate și Creștere), care se produce o dată într-o generație;

- iii) statele membre trebuie să abordeze aceste eforturi împreună, să cheltuiască mai eficient și să investească în industria europeană, promovând nevoia de competitivitate și susținând constituirea unei piețe unice a apărării; prin investițiile vizate în propriile capacități de apărare, Europa ar trebui să ajungă în postura de a-și crește contribuția în cadrul NATO și de a-și consolida capacitatea de descurajare;
 - iv) propunerile formulate reiau acum mult mai ferm și argumentat apelurile repetate pentru trecerea la achiziții colaborative, favorizarea industriilor europene de apărare, atingerea autonomiei strategice și suveranității tehnologice, reducerea dependențelor, constituirea pieței unice a apărării;
 - v) este vizată securizarea aprovizionării, stimularea creșterii pieței prin cooperări transfrontaliere (care pot diminua costurile și spori nivelul de interoperabilitate între statele UE, dar și în cadrul NATO).
- b) în conformitate cu Ministerul Apărării Naționale, că:
- i) în timp ce apartenența la NATO este principala garanție pentru asigurarea apărării colective a statelor europene, UE are de asemenea un rol vital întrucât poate depune eforturi suplimentare prin care să contribuie substanțial la securitatea euroatlantică;
 - ii) România sprijină integrarea Ucrainei în baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) și susține extinderea și pentru alte state candidate, în special Republica Moldova;
 - iii) din perspectiva României, prioritățile industriei UE de apărare ar trebui să acopere: apărarea aeriană, loviturile de precizie în adâncime, războiul electronic, transportul aerian strategic, rachetele și munițiile, dronele, sistemele anti – UAS (combatere drone), capabilitățile cibernetice;
 - iv) având în vedere situarea țării noastre în zona Mării Negre, ar trebui acordată atenție sporită și capabilităților maritime, mobilității militare, protecției infrastructurii critice (maritime).

(3) Subliniază:

- a) în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
- i) apărarea rămâne o responsabilitate națională (apărarea colectivă fiind definită și implementată în cadrul NATO), dar UE poate aduce valoare adăugată acestor eforturi prin instrumentele pe care le deține sau le va propune;
 - ii) cadrul actual conferă României oportunitatea de a valorifica inițiativele în domeniul apărării la nivelul UE pentru consolidarea celui de-al treilea pilon al triadei NATO-SUA-UE, pe care se bazează securitatea națională a României, însă, accelerarea proceselor la nivel UE impune o reacție rapidă în sensul identificării rapide a modalităților de cuplare la aceste noi instrumente și oportunități de colaborare (inclusiv pe dimensiunea dual use), precum și de integrare a industriei naționale de apărare în cea europeană;
 - iii) instrumentele financiare propuse vor fi dedicate majoritar entităților industriale și actorilor cu responsabilități pe linia implementării de proiecte de infrastructură, fiind necesară prin urmare creșterea capacității de absorbție a acestora; instrumentul SAFE ar urma să permită implicarea doar a partenerilor care dispun de Acorduri de Securitate și Apărare cu UE, astfel că există unele sensibilități din partea unor Aliați non-UE care nu dispun, sau încă nu dispun de astfel de acorduri; acest aspect ar putea să fie reglat în perspectivă în funcție de posibile viitoare negocieri cu UE;

- b) pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că:
- i) salută publicarea în Cartea albă a stimulentele pentru participarea la proiecte comune europene, precum: excluderea cheltuielilor pentru apărare din calculul deficitului, exceptarea de la plata TVA pentru proiectele de colaborare europene, optimizarea directivelor de achiziție;
 - ii) își exprimă interesul pentru simplificarea legislației în domeniul apărării printr-o viitoare propunere Omnibus adoptată la nivel european;
 - iii) va continua să sprijine inițiativele ce își propun atragerea capitalului privat, inclusiv cele menite să faciliteze accesul la finanțare în beneficiul industriilor noastre de apărare;
 - iv) ar trebui dedicate resurse suplimentare pentru zona extinsă a Mării Negre, pentru a crește influența UE la nivel regional;
 - v) susține o mai bună corelare între planurile de planificare ale NATO (NATO's Defence Planning Process) și planurile de dezvoltare a capacităților la nivel european;
 - vi) susține dezvoltarea parteneriatelor UE cu alte state cu viziuni similare, pentru fructificarea oportunităților de îmbunătățire a lanțurilor globale de aprovizionare cu materii esențiale pentru industria de apărare;
 - vii) colaborarea cu partenerii transatlantici SUA și Canada în cadrul inițiativelor de apărare UE rămâne o prioritate pentru securitatea europeană;
 - viii) aprofundarea relației cu parteneri non – UE, precum Republica Moldova, Norvegia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, este extrem de importantă.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Ilie BOLOJAN

București, ... iunie 2025

Nr.

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Carte albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030

JOIN (2025) 120 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Cărții albe comune privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030, JOIN (2025) 120 final.**

Comisia a dezbătut prezenta Carte albă în ședința din data de 28 mai 2025, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 137 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Finanțelor.

La dezbăteri au participat reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Apărării Naționale.

Comisia pentru politică externă nu a avut obiecții pe textul comunicării.

Descrierea documentului

Prezenta Carte albă oferă un cadru pentru Planul de reînarmare a Europei („ReArm Europe”), care pledează pentru o creștere masivă a investițiilor europene în domeniul apărării, ce se produce o dată într-o generație. Aceasta stabilește măsurile necesare pentru a reconstrui apărarea europeană, pentru a sprijini Ucraina,

pentru a aborda deficiențele critice în materie de capacități și pentru a stabili o bază industrială de apărare puternică și competitivă.

Pe termen scurt, prezenta Carte albă stabilește opțiuni concrete de colaborare între statele membre pentru refacerea urgentă a stocurilor de muniție, arme și echipamente militare. Acest lucru este esențial și pentru menținerea și consolidarea sprijinului militar acordat Ucrainei.

Pe termen mediu și lung, Cartea albă indică mai multe domenii de capacități critice, în care statele membre au identificat deja lacune în inițiativele UE și ale NATO privind prioritățile în materie de capacități, lacune pe care statele membre trebuie să le remedieze urgent printr-un efort comun.

Cartea albă propune orientări pentru consolidarea bazei industriale și tehnologice de apărare europene, stimulând cercetarea și creând o piață la nivelul UE pentru echipamentele de apărare.

Prezenta Carte albă va fi urmată de Strategia privind o Uniune a pregătirii, care va stabili o abordare integrată multirisc în ceea ce privește pregătirea pentru conflicte și crize și de Strategia de securitate internă a UE, care va oferi un cadru cuprinzător și unificat pentru prevenirea, detectarea și răspunsul eficient la amenințările la adresa securității.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **constată că:**

- prin noul instrument financiar SAFE se vor furniza statelor membre UE împrumuturi garantate din bugetul Uniunii, într-un volum de până la 150 mld. euro;
- pentru activarea Clauzei Derogatorii Naționale (NEC), flexibilitatea avută în vedere acoperă cheltuielile cu apărarea - atât investiții cât și cheltuieli curente - pentru o perioadă de 4 ani, cu considerarea ca an de referință a suplimentărilor bugetelor apărării începând din 2021; prin această flexibilitate, se creează spațiu fiscal pentru asigurarea de către statele membre UE a unui procent suplimentar de 1,5% din PIB pentru apărare;
- prin consolidarea contribuției din partea Băncii Europene de Investiții, se va realiza extinderea categoriilor de eligibilități, limitarea restricțiilor pentru proiectele din sectorul apărării și dublarea plafonului de investiții anuale până la 2 mld. euro pentru finanțarea de proiecte din domeniul dronelor, securității cibernetice, tehnologiilor cuantice, facilități militare, spațiu și protecție civilă;

• consideră:

- de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ eforturile Comisiei vizează crearea de oportunități suplimentare (mai ales din perspectivă financiară) pentru statele membre UE menite să faciliteze un efort comun, coordonat și coerent, de consolidare a apărării europene și capacității de reacție la crize și amenințări multiple;
 - ✓ este reliefată necesitatea transformării apărării europene, cu accent pe suplimentarea semnificativă a resurselor alocate în domeniul apărării (atât prin instrumentul SAFE propus de Comisie, dar și ca efort coordonat al statelor membre UE prin posibila activare a clauzei de derogare de la Pactul de Stabilitate și Creștere), care se produce o dată într-o generație;
 - ✓ statele membre trebuie să abordeze aceste eforturi împreună, să cheltuiască mai eficient și să investească în industria europeană, promovând nevoia de competitivitate și susținând constituirea unei piețe unice a apărării; prin investițiile vizate în propriile capacități de apărare, Europa ar trebui să ajungă în postura de a-și crește contribuția în cadrul NATO și de a-și consolida capacitatea de descurajare;
 - ✓ propunerile formulate reiau acum mult mai ferm și argumentat apelurile repetate pentru trecerea la achiziții colaborative, favorizarea industriilor europene de apărare, atingerea autonomiei strategice și suveranității tehnologice, reducerea dependențelor, constituirea pieței unice a apărării;
 - ✓ este vizată securizarea aprovizionării, stimularea creșterii pieței prin cooperări transfrontaliere (care pot diminua costurile și spori nivelul de interoperabilitate între statele UE, dar și în cadrul NATO);
- în conformitate cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - ✓ în timp ce apartenența la NATO este principala garanție pentru asigurarea apărării colective a statelor europene, UE are de asemenea un rol vital întrucât poate depune eforturi suplimentare prin care să contribuie substanțial la securitatea euroatlantică;
 - ✓ România sprijină integrarea Ucrainei în baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) și susține extinderea și pentru alte state candidate, în special Republica Moldova;
 - ✓ din perspectiva României, prioritățile industriei UE de apărare ar trebui să acopere: apărarea aeriană, loviturile de precizie în adâncime, războiul electronic, transportul aerian strategic, rachetele și munițiile, dronele, sistemele anti – UAS (combatere drone), capacitățile cibernetice;

- ✓ având în vedere situarea țării noastre în zona Mării Negre, ar trebui acordată atenție sporită și capabilităților maritime, mobilității militare, protecției infrastructurii critice (maritime);

• **subliniază:**

- în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ apărarea rămâne o responsabilitate națională (apărarea colectivă fiind definită și implementată în cadrul NATO), dar UE poate aduce valoare adăugată acestor eforturi prin instrumentele pe care le deține sau le va propune;
 - ✓ cadrul actual conferă României oportunitatea de a valorifica inițiativele în domeniul apărării la nivelul UE pentru consolidarea celui de-al treilea pilon al triadei NATO-SUA-UE, pe care se bazează securitatea națională a României, însă, accelerarea proceselor la nivel UE impune o reacție rapidă în sensul identificării rapide a modalităților de cuplare la aceste noi instrumente și oportunități de colaborare (inclusiv pe dimensiunea dual use), precum și de integrare a industriei naționale de apărare în cea europeană;
 - instrumentele financiare propuse vor fi dedicate majoritar entităților industriale și actorilor cu responsabilități pe linia implementării de proiecte de infrastructură, fiind necesară prin urmare creșterea capacității de absorbție a acestora; instrumentul SAFE ar urma să permită implicarea doar a partenerilor care dispun de Acorduri de Securitate și Apărare cu UE, astfel că există unele sensibilități din partea unor Aliați non-UE care nu dispun, sau încă nu dispun de astfel de acorduri; acest aspect ar putea să fie reglat în perspectivă în funcție de posibile viitoare negocieri cu UE;
- pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - ✓ salutăm publicarea în Cartea albă a stimulentele pentru participarea la proiecte comune europene, precum: excluderea cheltuielilor pentru apărare din calculul deficitului, exceptarea de la plata TVA pentru proiectele de colaborare europene, optimizarea directivelor de achiziție;
 - ✓ ne exprimăm interesul pentru simplificarea legislației în domeniul apărării printr-o viitoare propunere Omnibus adoptată la nivel european;
 - ✓ vom continua să sprijinim inițiativele ce își propun atragerea capitalului privat, inclusiv cele menite să faciliteze accesul la finanțare în beneficiul industriilor noastre de apărare;
 - ✓ ar trebui dedicate resurse suplimentare pentru zona extinsă a Mării

- Negre, pentru a crește influența UE la nivel regional;
- ✓ susținem o mai bună corelare între planurile de planificare ale NATO (NATO's Defence Planning Process) și planurile de dezvoltare a capacităților la nivel european;
 - ✓ susținem dezvoltarea parteneriatelor UE cu alte state cu viziuni similare, pentru fructificarea oportunităților de îmbunătățire a lanțurilor globale de aprovizionare cu materii esențiale pentru industria de apărare;
 - ✓ colaborarea cu partenerii transatlantici SUA și Canada în cadrul inițiativelor de apărare UE rămâne o prioritate pentru securitatea europeană;
 - ✓ aprofundarea relației cu parteneri non – UE, precum Republica Moldova, Norvegia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, este extrem de importantă.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu **majoritatea** voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la JOIN (2025) 120 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Mihai Ceteș

SECRETAR,
Senator Andrei - Emil Dîrlău